

2. Jackendoff, R. Language of the mind: Essays on mental representation. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. 216 p.
3. Lakoff, G. Moral Politics: How Liberals and Conservatives Think. Chicago : University of Chicago Press, 2002. 471 p.

Лілія Олексюк

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Науковий керівник: С. А. Вискушенко, кандидат філологічних наук

МОДАЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У розвідках різних науковців обсяг поняття модальності та мовні явища, які це поняття охоплює не збігаються. На сучасному етапі розвитку мовознавства категорію модальності визначають по-різному, проте єдиною спільною рисою для всіх трактувань є елемент оцінки: бачення, ставлення, що в явному чи прихованому вигляді включається до тлумачення. Якщо розглядати модальність як текстову категорію, то вона вважається найвагомішою складовою текстотворення та текстосприйняття, який з'єднує всі елементи тексту в монолітну змістову та структурну єдність. З погляду прагматики ця категорія може втілюватися на граматичному, лексичному або інтонаційному рівнях у певній частині тексту або в межах цілого тексту.

Модальність як мовна категорія включає в себе наступні компоненти:

- 1) протистава викладу за ознакою їх комунікативної установки (твердження – питання – спонукання);
- 2) протистава за ознакою «твердження – заперечення»;
- 3) ранжування значень в межах «реальність – ірреальність» (реальність – гіпотетичність – ірреальність), що базується на різних показниках ступеня чи переконаний мовець в правдивості сформованих в нього міркувань про реальність;

4) багатогранні модифікації зв'язку між підметом і присудком, передані лексичними засобами [1; 4].

У сучасному мовознавстві складно виділити єдину універсальну класифікацію засобів вираження модальності. Лінгвісти, які належать до тих чи інших наукових шкіл пропонують власні класифікації. Так, наприклад, український науковець І. В. Корунець зазначає, що модальність, будучи екстралінгвальним мовним елементом, що відображає ставлення мовця до дійсності реалізується в межах англійської й української мов за допомогою схожих засобів, до яких входять:

- 1) фонетичні (наголос та інтонація);
- 2) лексико-граматичні (модальні дієслова);
- 3) лексичні (модальні слова та вирази) як відображення суб'єктивної модальності;
- 4) граматичні засоби (умовний спосіб дієслова), що передають граматичну модальність [3, с. 308].

Якщо зосереджувати свою увагу на перекладі фахових текстів, то за твердженням В.І. Карабана для відтворення модальних значень у цьому випадку варто використовувати лексико-граматичними засоби, зокрема складні модальні присудки з *must, have to, should, may, might, can, could, will, would, need, ought to, to be to* [2, с. 49].

Таким чином, попри розгалуженість думок щодо модальності, майже всі вони ґрунтуються на двох невід'ємних елементах цієї категорії, а саме: на відношенні висловлювання до дійсності з погляду комунікатора та на суб'єктивному ставленні комунікатора до змісту викладу.

Список використаних джерел

1. Вус Н. Й. Модальність та її трактування у працях дослідників. Слов'янський збірник. Одеса, 2006. Вип. 12. 128 с.
2. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. І частина, К.: Політична думка, 1997. 299 с.

3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова книга, 2001. 448 с.
4. Ралдугіна К. О. Модальність як логіко-філософська та лінгвістична категорія. Вісник Запорізького національного університету. Запоріжжя, 2008. № 1. С. 156–161.

Vitaliy Palahniuk

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University

Scientific supervisor: H.A. Kryshtaliuk, PhD

RESPONSIVE REACTIONS IN ENGLISH NEWSPAPER DISCOURSE

Responsive reactions are important ways of event conceptualization in the English newspaper discourse. Responses, being part of communicative behavior in discourse, have been investigated from the pragmatic-communicative perspective [1; 2]. But we find no papers devoted to their study in the English newspaper discourse.

Newspaper discourse, being informative and influential, constructs varied events and produces responses of different types. This paper is aimed at clarifying the term “responsive reaction” and specifying its realization in the newspaper discourse. The data has been collected from the digital newspaper the *Washington Post*.

Responses enrich discourse, consequently, different communicative discursive styles of responsiveness have been developed [4]. Responsiveness means that the addressee conceptualizes the obtained information and reacts to it. It is a reaction to the social, political, global, or local stimulus. From the communicative stance, it is a verbal or non-verbal reaction to the informational message.

In the newspaper discourse, responsiveness is the reaction of the participants, editorial board, contributors, or other people to an event. The reaction is